

Постъпили запитвания по грантова схема:

BG 04-02-03 "Насърчаване на Енергийна ефективност и възобновяема енергия в общински и държавни сгради и локални отоплителни системи"

Questions received under Grant Scheme:

BG04-02-03 "Promotion of energy efficiency and renewable energy measures in municipal and state buildings and local district heating"

Програмният оператор настоятелно моли всички да се запознаят внимателно с Насоките за кандидатстване, налични към всяка отворена грантова схема и с вече публикуваните отговори, преди да пристъпят към изпращане на въпроси

Programme Operator strongly asks everyone to acquaint themselves carefully with the Guidelines for Project Promoters, available for each open Grant Scheme and published answers, before proceeding with sending questions

№	Въпроси	Отговори	Questions	Answers
1	Има ли изискване за формата на одита и следва ли да е заверен от АУЕР.	Изготвянето на обследването за енергийна ефективност следва да се извършва в съответствие със Закона за енергийната ефективност и Наредба № 16-1594 от 13.11.2013 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на	Is there a requirement for the format of the audit and should it be certified by SEDA?	The preparation of the energy audit should be carried out in accordance with the Energy Efficiency Act and Ordinance No. 16-1594 of 13.11.2013 on energy auditing, certification and evaluation of energy savings in buildings (Prom. SG, 101 22.11.2013 г., in force 22.11.2013

		енергийни спестявания в сгради (Обн. ДВ, бр. 101 от 22.11.2013 г., в сила от 22.11.2013 г.)		г.)
2	Ако става дума за въвеждане на мерки за енергийна ефективност на болнична сграда, дали самото лечебно заведение може да е бенефициент, или само Министерство на здравеопазването?	Моля да се запознаете с т. 4.1.2. от Насоките за кандидатстване.	If it is about the introduction of energy efficiency measures in a hospital building, could the hospital itself be a beneficiary or only the Ministry of Health?	Please refer to item 4.1.2. of the Guidelines for Project Promoters.
3	В случай, че се кандидатства за ОДЗ или училище, които са общинска собственост, кой се явява кандидатът?	Моля да се запознаете с т. 4.1.2. от Насоките за кандидатстване.	If one applies for a kindergarten or school that are municipal property, who is the applicant?	Please refer to item 4.1.2. of the Guidelines for Project Promoters.
4	В т. 4.1.2 от Насоките за кандидатстване като допустими кандидати са посочени „държавни институции и общини“, като по-нататък е поставено и допълнително, условие за допустимост, а именно кандидатът „да е собственик на сградата“. Това означава, че допустимите проекти следва да се отнасят до сгради - държавна или общинска собственост. По-долу в каре в т. 4.1.4 е посочено, че сгради на болници са допустими обекти, като дори се ползват с приоритет. Същевременно обаче в държавните и общински болници за регистрирани като търговски дружества с държавата, респ. общината като едноличен собственик на капитала, като в редица случаи сградите са собственост на самото търговско дружество, Въпросът ми е в такива случаи сградата на болницата	Допустими са всички органи на държавната власт, включително централните и териториалните органи на изпълнителната власт и ведомствата, както са определени в § 2. от Допълнителните разпоредби на Закона за държавната собственост (ведомства са Народното събрание, администрацията на президента на Република България, Конституционният съд, Министерският съвет, министерствата и други държавни органи и организации на бюджетна издръжка, на които е възложено управление на държавната собственост). Недопустими кандидати са организации, които са икономически оператори и предоставянето на ресурс за тях е държавна помощ.	In item 4.1.2 of the Guidelines for Project Promoters as eligible candidates are defined "public institutions and municipalities" and further down an additional condition for eligibility is specified, namely that the applicant "is the owner of the building". This means that eligible projects must relate to buildings – state or municipal property. Further down in a box in section 4.1.4. it is stated that hospital buildings are eligible sites and even have priority. However, the state and municipal hospitals are registered as companies with the state, respectively the municipality as the sole shareholder, and in many cases the buildings are owned by the very commercial company. My question is in such cases is the building of the hospital eligible site under the scheme? The question may be formulated in another way – Is the state institution, respectively the	Eligible are all public authorities, including the central and local government executive bodies and the institutions, as defined in § 2. of the Supplementary Provisions of the Law on State Property (institutions are the National Assembly, the Administration of the President of the Republic of Bulgaria, the Constitutional Court, the Council of Ministers, the ministries and other state bodies and organizations funded by the budget, entrusted with the management of state property). Ineligible applicants are organizations that are economic operators and the provision of resources for them is regarded as state aid.

	<p>допустим обекти ли е по схемата? Въпросът може да бъде формулиран и по друг начин - допустим кандидат ли е държавната институция, респ. общината, упражняваща правата на едноличен собственик на капитала на търговско дружество – собственик на болнична сграда, по проект относно изпълнение на енергоспестяващи мерки по тази сграда?</p>		<p>municipality, exercising the rights of a sole shareholder of the equity of a company – owner of a hospital building considered eligible candidate under a project for implementation of energy saving measures in this building?</p>	
5	<p>Допустима дейност ли е смяната на съществуващ котел с котел за когенерация (за комбинирано производство за топлинна и електрическа енергия), в двете хипотези – когато се променя горивото (напр. мазут на природен газ) и без да се променя горивото. Произвежданата ел. енергия ще се ползва са собствените нужди на кандидата.</p>	<p>Моля, да се запознаете с т. 3.1 и т. 4.1.4. от Насоките за кандидатстване.</p>	<p>Is the change of an existing boiler with a cogeneration boiler (for combined heat and power generation) an eligible activity, in both hypotheses – when changing the fuel (e.g. from oil to natural gas) and without changing the fuel. The produced electricity will be used for the candidate's own needs.</p>	<p>Please refer to section 3.1. and item 4.1.4. of the Guidelines for Project Promoters.</p>
6	<p>Отново в т. 4.1.4 е поставено допълнително изискване за допустимост на проектите, а именно „Да са изпълнени основните мерки за енергийна ефективност (топлоизолация, смяна на дограма, изолация на покрива и т.н.) или да представят доказателства, че тези мерки ще бъдат изпълнени преди или по време на изпълнението на проекта“. В оценителната таблица по Стъпка 1. Проверка за административно съответствие и допустимост, т. IIв) ПРОЕКТ И СГРАДА/И, т. 9 като доказателство, че тези мерки ще бъдат изпълнени преди или по време на</p>	<p>Следва да имате предвид, че Комисията за подбор и Комисията за проверка на административното съответствие и оценка на допустимостта са органите, които извършват преценка относно допустимостта на представените документи.</p>	<p>Again in item 4.1.4. an extra requirement is set for eligibility of projects, namely "already implemented the basic EE measures (heat insulation, change of windows, roof insulation, etc.) or provide a proof that such measures will be implemented before or during the implementation of the Project". In the evaluation table in Step 1. Check for administrative compliance and eligibility, item IIc) PROJECT AND BUILDING(S), item 9 as evidence that these measures will be implemented before or during the implementation of the project is required an "approved credit line/contract for another</p>	<p>Should keep in mind that the selection committee and the Commission for review of the administrative compliance and eligibility assessment bodies operating assessment of the admissibility of the documents.</p>

	изпълнението на проекта е посочено „Одобрена кредитна линия/договор за друг проект/фактури.../ друго“. Въпросът ми е - сключен от кандидата договор с изпълнител за изпълнението на тези мерки, със срок на изпълнение не по-късно от крайния срок за приключването на проекта, ще се приема ли за такова доказателство?		project/invoices ... /, etc." My question is – if the applicant has concluded a contract with a contractor for the implementation of these measures, with period of implementation not later than the deadline for completion of the project, will this contract be considered as such an evidence?	
7	Може ли да ми кажете, ако район на община София-град (район се използва като административна единица) иска да представи проект, кой ще го представя - администрацията на община София-град или администрацията на района?	Моля, да се запознаете с т. 4.1.4 от Насоките за кандидатстване.	Could you please tell me if a region of Municipality Sofia-city (region is used as an administrative unit) wants to submit a project, who is going to submit it - the administration of Municipality Sofia-city or the administration of the region?	Please refer to item 4.1.4 of the Guidelines for Project Promoters.
8	Съгласно насоките по поканата, режимните разходи могат да включват също и "разходи за най-високопоставените ръководители, които не са пряко ангажирани с проекта". Моля, уточнете с кои длъжности се асоциират „най-високопоставените ръководители" и за какъв тип дейности се предвиждат тези разходи?	„Най-високопоставените ръководители" са ръководството на съответната организация, което не е всекидневно ангажирано с изпълнението на проекта, но носи отговорност за дейността на организацията, в т.ч. и за дейностите по проекта.	According to the Call Guidelines, overheads may include costs for senior managers who are not directly involved in the project. Please, specify, which professional positions are associated with "top management costs" who are not directly involved in the project" and what kind of activities are paid under these costs?	"Top management" is the management staff not involved in every day project activities but responsible for overall activities of the organization including project activities.

9	<p>Допустимо ли управлението на проекта да бъде осъществявано от външна организация, избрана след проведената тръжна процедура по време на изпълнението на проекта. В този случай при кандидатстването допустимо ли е да бъдат представени критериите, по които ще бъде избрана консултантската организация?</p>	<p>Моля, да се запознаете с т. 4.1.2 от Насоките за кандидатстване.</p>	<p>According to the published Call Guidelines, at the time of application the applicants must present CVs of project management team. Is it allowed the project management to be carried out by external organization, contracted following the relevant tender procedure during the project implementation? If so, is it allowed at the time of application to be presented the criteria for choice instead of CVs?</p>	<p>Please refer to item 4.1.2 of the Guidelines for Project Promoters.</p>
10	<p>Според точка 4.1.5 "Очаквани резултати" в Насоките за кандидатстване показателите, които трябва да бъдат оценени, са представени като задължителни. Моля, изяснете дали стойностите на тези индикатори се отнасят до изпълнението на всеки проект или стойностите на тези показатели се отнасят за цялата програма?</p>	<p>Посочените очаквани резултати в таблицата в т. 4.1.5 са на ниво Програма. Посочените емисионни фактори под таблицата са за изчисление на спестяването/намаляването на емисии на CO2 и следва да бъдат използвани за всеки проект.</p>	<p>According to part 4.1.5 "Expected results" in the Guidelines for Project Promoters, indicators which have to be estimated are presented as obligatory. Please, clarify if the values of these indicators concern the implementation of each project or the values of these indicators concern the whole program?</p>	<p>The specified expected results in the table under item 4.1.5 are at programme level. The emission factors under the table serve to calculate the savings/reduction of CO₂ emissions and should be used for each project.</p>
11	<p>Съгласно точка 4.1.4 от Насоките за кандидатстване, за всяка сграда трябва вече да са изпълнени "основните мерки за енергийна ефективност (топлоизолация, смяна на дограма, покрив, изолация и т.н.), или да се представи доказателство, че такива мерки ще бъдат изпълнени преди или по време на изпълнението на проекта". Моля, изяснете дали изпълнението само на една или две от тези мерки е достатъчно, за да отговаря проектът на условията, или трябва да бъдат приложени всички мерки? В допълнение, моля, изяснете какви основни мерки за енергийна ефективност трябва да се включват</p>	<p>В Насоките за кандидатстване е поставено условие всички базови мерки да са изпълнени, като посочените в т. 4.1.4. базови мерки, могат да бъдат изпълнени преди или по време на изпълнение на проекта.</p>	<p>According to point 4.1.4 of the Guidelines for Project Promoters for each of the building should be already implemented "the basic EE measures (heat insulation, change of windows, roof insulation, etc.) or provide a proof that such measures will be implemented before or during the implementation of the Project". Please, clarify if only the implementation of one or two of these measures is enough the project to be eligible or all measures shall be implemented? In addition, please clarify what kind of basic EE measures shall be considered in the "etc." enumeration.</p>	<p>The Guidelines for Project promoters set a requirement that all basic measures should have already been completed, and the basic measures specified in item 4.1.4. can be implemented before or during the execution of the project.</p>

	в изброяването "и т.н."			
12	Допустимо ли е съпътстващите документи на проектното предложение да бъдат подпечатани "Вярно с оригинала" и подписани от упълномощено лице, а не на законния представител на общината?	Полагането на печати и подпис „Вярно с оригинала“ се извършва от лица, определени в съответствие с Указ №612 от 26.08.1965 г. за печатите (Обн., ДВ, бр. 69 от 31.08.1965 г....., посл. изм., бр. 97 от 15.10.2002 г.).	Is it eligible the supporting documents to the project proposal to be stamped "True copy" and signed by an authorized person instead of the legal representative of the municipality?	Stamping and signature "true copy" is performed by persons appointed in accordance with the Decree No. 612 of 26.08.1965 on the stamps (Prom. SG Issue 69 of 08.31.1965, subsequently amend. SG Issue 97 of 15.10.2002).
13	На какъв език – английски или български, или и на двата езика трябва да се попълни плана за изпълнение на проекта (Приложение А.1)?	Съгласно т.4.3. Приложение А.1 се подава на български език.	In what language – English or Bulgarian or both has to be filled the Project Implementation Plan (Annex A.1)?	According to section 4.3., Appendix A.1 is submitted in Bulgarian language.
14	Съгласно Насоките за кандидатстване и член 5, точка 1 на Договора за безвъзмездна помощ, авансовото плащане трябва да бъде поискано във формуляра за кандидатстване от страна на бенефициента и се изплаща след подписването на договора за проекта. В същото време, в съответствие с член 18, точка 1 от Общите условия на Договора за безвъзмездна помощ, авансовото плащане трябва да бъде поискано с "искане за авансово плащане". Моля да се изясни описаното по-горе противоречие и да се посочи къде точно във Формуляра за кандидатстване (Приложение А), трябва да бъде отбелязано, че бенефициентът изисква авансово плащане?	Във Формуляра за кандидатстване Кандидатът трябва да заяви намерение за авансово плащане. Авансовото плащане ще бъде извършено след сключване на договор и подаване на искане за авансово плащане.	According to the Guidelines for Project Promoters and to the Grant Contract Article 5, point 1, the advance payment has to be requested in the application form by the beneficiary and paid after signing the contract for the project. At the same time, according to Article 18, point 1 of the General Conditions to the Grant Contract, the advance payment shall be requested with "request for advance payment". Please clarify the contradiction described above and point out where exactly in the Application Form (Annex A) has to be marked that the beneficiary requires advance payment?	In the Application form the candidate must declare intention to get advance payment. The advance payment will be made after the contract conclusion and submission of request for advance payment.
15	В Общите условия на Договора за безвъзмездна помощ в член 22 и член 31 се споменава "План за отчитане и прехвърляне на	Планът за отчитане на бенефициента и превод на средства ще бъде част от Ръководството за бенефициента,	In the General conditions of the Grant Contract in article 22 and article 31 is mentioned "Plan for Reporting and Transfer of Funds to	Plan for reporting of the beneficiary and the transfer of funds will be part of the Manual for the beneficiary, which is to be published.

	средства на Организатора на проекта". Моля да ни предоставите информация дали планът за отчитане и прехвърляне на средства на Организатора на проекта е документ по образец, и ако е така, моля да качите този план, тъй като в момента в документацията за кандидатстване не съществува такъв документ.	което предстои да бъде публикувано.	the Project Promoter". Please provide us with information whether the Plan for Reporting and Transfer of Funds to the Project Promoter in a Sample based document, and if so, please upload this plan because at the moment there isn't such a document in the application documentation.	
16	Моля се изясни дали междинни доклади по време на изпълнението на проекта са задължителни, ако бенефициентът не поиска междинно плащане?	Съгласно чл. 31, ал. 1 от Общите условия, бенефициентът е длъжен да представя междинни технически отчети и окончателен технически отчет.	Please clarify whether interim reports during the project implementation are obligatory if the beneficiary doesn't request interim payment?	According to Article 31, para. 1 of the General Conditions, the beneficiary is required to submit interim technical reports and a final technical report.
17	В Общите условия на Договора за безвъзмездна помощ в член 20 е записано: „Програмният оператор извършва плащанията в български лева и/или евро в специална банкова сметка на организатора на проекта, посочена във формуляра за финансова идентификация". Означава ли това, че бенефициентът трябва да открие целева/специална или друг вид банкова сметка, особено за плащанията в съответствие с Договора за безвъзмездна помощ?	По отношение на банковата сметка са допустими два варианта: отделна банкова сметка или отделна партида към наличната банкова сметка на бенефициента само за нуждите на проекта, която да гарантира, че генерираните лихви по нея могат да бъдат проследими и доказани, както и, че информацията по банковата сметка ще позволи лесното идентифициране и проследяване на разходите до и в счетоводните системи на бенефициента.	In the General conditions of the Grant Contract in article 20 is written: "The Program Operator shall make the payments in Bulgarian leva and/or euros to a dedicated bank account of the Project Promoter specified in the Financial Identification Form." Does this mean that the beneficiary has to open a dedicated/ special or other type of bank account especially for the payments according to the Grant Contract?	With respect to the bank account there are two eligible options: a separate bank account or a separate sub-account to the existing bank account of the beneficiary dedicated only for the project to ensure that the interest generated therein are traceable and could be proven, and that the information from the bank account will allow easy identification and tracking of the costs before the financial reporting and in the accounting systems of the beneficiary.
18	Моля да изясните има ли някакви ограничения за броя на знаците/думите или други в полетата на формуляра за кандидатстване (Приложение А), използвани от организатора на проекта за представяне на проектната идея?	При попълването на Формуляра за кандидатстване няма ограничения при представянето на проектната идея.	Please clarify are there any limitations of the characters/words or other in the boxes of Application form (Annex A) used by the Project Promoter to present the project idea?	When completing the application form there are no restrictions as regards the presentation of the project idea.
19	Допустим разход ли е, ако работният проект е изготвен по	Моля да се запознаете с т. 4.1.4 от Насоките за кандидатстване.	Is it eligible cost if the detailed project design is prepared during the	Please refer to item 4.1.4 of the Guidelines for Project Promoters.

	време на подготовката на проектното предложение и преди възлагането на ДОГОВОРА ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПОМОЩ? Възможно ли е дейности, изпълнявани преди възлагането на Договора за безвъзмездна помощ да бъдат включени в бюджета на проекта и възстановени?		preparation of the project proposal and before the assignment of the GRANT CONTRACT. Is it possible activities implemented before the assignment of the GRANT CONTRACT to be included in the project budget and reimbursed?	
20	Допустимо ли по Програма BG04-02-03_BG, Компонент 2 да се финансира ВЕИ, които генерират ток и ако този ток се използва за отопление?	Моля да се запознаете с т. 3.1. и 4.1.4. от Насоките за кандидатстване.	It is eligible under Programme BG04-02-03_BG, Component 2 to fund renewable energy that generate electricity and if the electricity is used for heating?	Please refer to item 3.1. and 4.1.4. of the Guidelines for Project Promoters.

Забележка: Всички отговори са изготвени въз основа на публикувания пакет от документи по съответната грантова схема на английски език.

Note: All answers are based on the English version of published package of documents for the current grant scheme.

Одобрил:

Николай Налбантов

Ръководител на Екипа за

управление на Програма BG04 „Енергийна ефективност и възобновяема енергия“

Съгласувал: ..... Мария Райчева, Заместник-Ръководител на Екипа за управление на Програма BG04 „Енергийна ефективност възобновяема енергия“

Изготвили: ..... Александрина Димитрова, член на Екипа за управление на Програма BG04 „Енергийна ефективност възобновяема енергия“

..... Валентина Илиева, член на Екипа за управление на Програма BG04 „Енергийна ефективност възобновяема енергия“